

Saxifraga catalaunica

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Saxifraga* is afgeleid van de Latijnse woorden *saxum* ('rots' of 'steen') en *frangere* ('breken'), wat samen 'rotsbreker' betekent. Deze naam verwijst naar de groeiwijze van veel soorten in dit geslacht, die vaak in rotsspleten wortelen en zo in de volksmond geacht werden de rotsen te kunnen splijten. De soortnaam *catalaunica* is een geografisch epitheton dat verwijst naar de herkomst van de plant: *Cataluña* (Catalonië), een regio in het noordoosten van Spanje. De soort werd oorspronkelijk beschreven als een aparte soort (*Saxifraga catalaunica* Boiss. & Reut.), maar wordt tegenwoordig taxonomisch geassocieerd als een ondersoort van *Saxifraga callosa*.

Taxonomie

De soort *Saxifraga catalaunica* wordt door veel hedendaagse botanici beschouwd als een ondersoort van de *kalksteenbreek*, *Saxifraga callosa*. De aanvaarde wetenschappelijke naam is daarom *Saxifraga callosa* subsp. *catalaunica*.

- *Rijk*: Plantae
- *Orde*: Saxifragales
- *Familie*: Saxifragaceae
- *Geslacht*: *Saxifraga*
- *Soort*: *callosa*
- *Ondersoort*: *catalaunica*

Synoniemen

Het meest voorkomende en geaccepteerde synoniem, dat ook de oorspronkelijke naam was waaronder de plant werd beschreven, is *Saxifraga catalaunica* Boiss. & Reut.

Variëteiten en Cultivars

Van *Saxifraga callosa* subsp. *catalaunica* zelf zijn in de horticultuur *geen* benoemde cultivars (*cultivated varieties*) met eigen namen bekend. De plant wordt gewaardeerd als een geografische ondersoort. De typesoort *Saxifraga callosa* is echter variabel en kent andere ondersoorten en variëteiten, waaronder:

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

- *Saxifraga callosa* subsp. *callosa*: De typesoort uit de Alpen en Apennijnen, met langere en smallere bladeren.
- *Saxifraga callosa* var. *australis*: Een fijne vorm uit Midden- en Zuid-Italië, met bladeren tot 8 cm lang en dichte, overhangende bloemstelen.
- *Saxifraga callosa* var. *lantoscana*: Een vorm uit de Maritieme Alpen, die nu botanisch is samengevoegd met var. *australis*, maar kortere, stompere bladeren heeft.
- *Saxifraga callosa* 'Albertii': Waarschijnlijk een hybride met *S. cotyledon* of *S. longifolia*, bekend om zijn grote en uitgespreide groei.

Familie

Saxifraga catalaunica behoort tot de familie *Saxifragaceae*, de Steenbreekfamilie.

Hoogte

Dit is een lage, kussenvormende vaste plant, waarbij het bladrozet dicht bij de grond blijft. De bloemstelen, die boven het blad uitsteken, zijn relatief kort voor de groep en bereiken een hoogte van ongeveer *15 tot 30 centimeter*.

Bloemkleur

De bloemen zijn klein, stervormig en groeien in open, maar vaak dichte, pluimen. De bloemkleur is doorgaans *zuiver wit*. Kenmerkend is dat de bloemstelen soms roodachtig zijn.

Bladkleur

Het blad van *Saxifraga catalaunica* is een van de meest decoratieve kenmerken. De bladeren vormen dichte rozetten, zijn smal, spatelvormig en hebben een karakteristieke, *zilvergrijze* of *grijsgroene* kleur door de afzetting van kalk op de bladranden (*incrustatie*).

Bloeiperiode

De bloei valt in de *lente* en het *vroege tot midden zomer*, afhankelijk van de locatie, meestal van *mei tot juli*.

Standplaats

Deze plant vereist een standplaats in de *volle zon* of lichte halfschaduw. Als een kalksteenbreek heeft hij absoluut een *goed doorlatende, kalkrijke* of *neutrale* bodem nodig. Hij is ideaal voor rotswanden, spleten in stenen en alpiene troggen. Vocht in de winter is funest.

Herkomst

De plant is endemisch voor een specifiek, rotsachtig gebied in *Noordoost-Spanje*. Hij komt uitsluitend voor in de *Catalaanse bergen* (Catalonië), met name het massief van *Montserrat* (Barcelona).

Soort gewas

Het is een *groenblijvende, kussenvormende, kruidachtige vaste plant* (perenniaal), specifiek een incrusteerende of 'zilveren' steenbreek, typisch voor rots- en alpine tuinen.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en succesvolle vermeerderingswijzen zijn door *deling* van de bladrozetten in de lente of herfst, of door het nemen van *rozetstekken*. Ook kan de plant worden gezaaid, waarbij lichte koudebehandeling (*stratificatie*) vaak helpt bij de kieming.

Klimaatzone (USDA-zones)

Als een plant die groeit in berggebieden, is *Saxifraga catalaunica* relatief winterhard en gedijt hij in USDA-zones 6 tot 8, mits hij beschermd is tegen wintervocht.

Insecten

De bloemen van de steenbreeksoorten trekken over het algemeen diverse *bestuivende insecten* aan, waaronder *bijen* en *zweefvliegen*, die op de nectar en het stuifmeel afkomen.

Bronvermelding

https://en.wikipedia.org/wiki/Saxifraga_callosa

<http://encyclopaedia.alpinegardensociety.net/plants/Saxifraga/callosa>

[https://www.rhs.org.uk/plants/70038/saxifraga-callosa-subsp-catalaunica-\(8\)/details](https://www.rhs.org.uk/plants/70038/saxifraga-callosa-subsp-catalaunica-(8)/details)

<http://tn-grin.nat.tn/gringlobal/taxon/taxonomydetail?id=453219>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Saxifraga</i> (rotsbreker), <i>catalaunica</i> (uit Catalonië, Spanje)
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Saxifragaceae, Geslacht: <i>Saxifraga</i> , Soort: <i>callosa</i> , Ondersoort: <i>catalaunica</i>
Synoniemen	<i>Saxifraga catalaunica</i> Boiss. & Reut.
Variëteiten en Cultivars	Geen geregistreerde cultivars; is zelf een ondersoort van <i>S. callosa</i>
Familie	Saxifragaceae (Steenbreekfamilie)
Hoogte	15 tot 30 centimeter (bloemstelen)
Bloemkleur	Zuiver wit
Bladkleur	Zilvergrijs of grijsgroen door kalkafzetting (incrustatie)
Bloeiperiode	Lente tot midden zomer (mei-juli)
Standplaats	Volle zon/lichte halfschaduw; zeer goed doorlatende, kalkrijke bodem
Herkomst	Noordoost-Spanje (endemisch voor Catalonië, o.a. Montserrat)
Soort gewas	Groenblijvende, kussenvormende vaste plant (alpine perenniaal)
Vermeerderingswijze	Rozetstekken, deling van de pol, zaaien (stratificatie)
Klimaatzone (USDA-zones)	Zones 6 tot 8
Insecten	Bijen en zweefvliegen (bestuivende insecten)